

І. Т. Черняков

Петрогліфи

ПЕТРОГЛІФИ (від. грец. *πέτρος* — камінь і *γλυφή* — різьблення) — стародавні зображення на камені. До П. археологи відносять не лише різьблені зображення, а й малюнки вохрою чи ін. фарбами природного походження, виконані у період від палеоліту до Середньовіччя. Вони зустрічаються переважно там, де є скелі й печери. На території України П. відомі у Карпатах (Писаний камінь, Тустань — див. «*Тустань*» *Державний Історико-культурний заповідник*), Криму (Таш-Аір — див. *Таш-Аірська культура*, Аккая — див. [Аккайська культура](#), Сари-Кая, Студентська шахта на [Карабі-Яйлі](#)), Подністров'ї (Бакота, Нагоряни — див. [Нагорянське поселення](#), [Лядова](#)), Надпорожжі та Приазов'ї ([Кам'яна Могила](#)). Найдавнішими П. України є різночасові наскельні зображення Кам'яної Могили, датовані неолітом — бронзовим віком. П. у Криму належать, переважно, до скіфо-сарматської доби та Середньовіччя, у Карпатах і Подністров'ї переважають П. 13—15 ст., однак датування П. досить часто є проблематичним.

Рекомендована література

1. Формозов А. А. Очерки по первобытному искусству: Наскальные изображения и каменные изваяния эпохи камня и бронзы на территории СССР. Москва, 1969;
2. Драчук В. С. Система знаков Северного Причерноморья. К., 1975;
3. Даниленко В. М. Кам'яна Могила. К., 1986;
4. Бандрівський М. С. Петрогліфи Гуцульщини: Стан і перспективи досліджень // Скелі і печери в історії та культурі стародавньої України. Л., 1995.

Бібліографічний опис:

Петрогліфи / І. Т. Черняков // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.] ; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2025. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-890011>

2001-2025 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).